

[Arne Christiansen]

nu har 98 pct. udnyttelse ved bøjelastning, så nedlukning på grund af anvendelse af tankskibe ved bøjelastning er altså stort set elimineret. Dermed er også et produktionsmæssigt hovedargument for en olierørledning elimineret.

Den forskelsbehandling af ikke-statslige selskaber og det statslige D.O.N.G., der lægges op til i forslaget om olierørledningen og i forslaget om statens forkøbsret, rejser i øvrigt spørgsmålet, hvorvidt Danmark i givet fald vil være i overensstemmelse med EFs konkurrenceregler og i det hele taget med ånden i EF-samarbejdet. Spørgsmålet er rejst af min partifælle fru Tove Nielsen i Europa-Parlamentet, og Kommissionen har svaret, at man nu vil tage det op med de implicerede parter, altså også med den danske stat.

Sammenfattende skal jeg til slut om de tre forslag sige, at de sigter mod statsdrift, mod socialisering af energisektoren, de giver ingen garanti for mere eller billigere olie, de sparer ikke valuta, de betyder forsinkelser og rummer uoverskuelige økonomiske konsekvenser, jfr. bemærkningerne til lovforslagene. Men først og sidst skaber de uanset diskussionen om jura eller ej mistillid til den danske stat som forhandlingspartner. Endnu en gang skal jeg derfor opfordre regeringen, opfordre dens chef til at fortsætte forhandlingerne og søge en forhandlingsløsning. Da statsministeren befinder sig på overvejelsesens stadium, er det vel endnu ikke for sent.

Annelise Gotfredsen (KF):

De tre såkaldte olielovforslag, vi har til behandling, drejer sig for så vidt slet ikke om olie eller i hvert fald langtfra udelukkende om olie. Vi står i dag ved et alvorligt vendepunkt for den danske befolkning, og det første og vigtigste af de 4 hovedproblemer, der skal drøftes, drejer sig om, hvorvidt den danske borger nu skal udsættes for retsløse tilstande. Det andet problem er: hvor meget skal staten påtage sig inden for energibranchen og inden for erhvervslivet i det hele taget? Det tredje spørgsmål er, om staten kan og bør opretholde sin troværdighed over for erhvervslivet i ind- og udland, herunder over for andre energieftersøgere, som vi jo er så afhængige af. Endelig må man spørge – og det erkender jeg har noget med olie at gøre – om man gennem denne lovgivning opnår det

mål, man har opstillet, at få en hurtigere efterforskning og udvinding af råstoffer i Nordsøen.

Jeg vil vende tilbage til det første punkt. Hvis det kan lykkes for staten at gennemføre en konkret tabsgivende ekspropriation uden at yde erstatning, altså begå et reelt grundlovsbrud, er den danske befolkning udsat for retsløse tilstande. Grundloven er ikke et ligegyldigt dokument, grundloven sikrer det danske demokrati, den enkelte borgers frihedsrettigheder og den enkelte borgers ejendomsret over for statsovergreb. Denne retstilstand har generationer før os tilkæmpet alle danskere, og derfor beskyttes grundloven gennem en langsom og besværlig ændringsprocedure, som må respekteres. Lovforslaget forsøger nu at komme uden om denne ændringsprocedure ved gennem nogle spidsfindige kunstgreb at betegne denne lovgivning som almindelig erstatningsfri regulering, uagtet at det i bemærkningerne tilkendegives, at den angrebne ejendomsret falder ind under grundlovens ejendomsretsbeskyttelse. Dette kan naturligvis ikke accepteres. Overgreb mod den enkelte borgers grundlovsbeskyttede ejendomsret kan ikke retfærdiggøres gennem nogle bemærkninger i et lovforslag, og et forfatningsbrud, som der her lægges op til, varsler om helt nye og betænkelige tilstande for den danske borger.

Man må i øvrigt også spørge sig, om en sådan ekspropriation ikke ville være grundlovsstridig allerede derved, at den formentlig ikke gavner almenvellet, hvis dens vigtigste mål kan opnås ved en forhandling, og lovgivningen vil forsinke eftersøgningen af energi, men dette vil jeg vende tilbage til.

Endelig er lovforslagene både enkeltvis og tilsammen udtryk for et aftalebrud i forhold til den aftale, som den samme regering indgik med den samme aftalepartner så sent som i 1976. Hele vort retssystem hviler på princippet om pligt til at overholde gyldigt indgåede aftaler, hele vor tradition og vor kultur er bygget herpå, dette princip respekteres borgerne imellem. Hvis staten nu i sine aftaler skulle have carte blanche til at hæve en gyldig aftale, når det passede den, ville den enkelte være totalt uden retsbeskyttelse.

Det er klart også for det konservative folkeparti, at en genforhandling med et resultat, der på mange måder ligner det, regeringen foreslår, vil være i samfundets interesse. Men